ORTADOĞU ŞİİRLERİ

ALİ YÜCE

Şiir

yazko

ORTADOĞU ŞİİRLERİ ALİ YÜCE yazko 137

YAZKO
Türkocağı Cad. No: 17-19
Cağaloğlu — İstanbul
522 78 45

Ali Yüce'nin öteki kitapları:

ŞEYTANİSTAN,roman
ŞİİRİN DİLİ YAPISI İŞLEVİ, inceleme
BOYUNDAN UTAN DARAĞACI, şiir
HALK ÇAĞI, 1980 Nevzat Üstün Ödülü, Yeditepe Ödülü, TDK Ödülü, 2. basım

Bu kitap Ağaoğlu Yayınevi Tesislerinde
dizildi, basıldı, ciltlendi 27 73 37
Kapak Sait Maden
İstanbul 1983

ORTADOĞU ŞİİRLERİ

ALİ YÜCE

Yazarlar ve Çevirmenler Yayın Üretim
Kooperatifi

SÖZCÜKLERİ EVLENDİRMEK

SÖZCÜKLERİ EVLENDİRMEK

Tüfeğimi omuzlayıp
Gerçek avına çıkarım önce
Şiir tohumları devşiririm
Halk dağlarından
Gerçek avı deyip geçmeyin
Oldukça zordur ha

Gün olur yedi dağ dolanırım
Çalarım kendimi çalıya taşa
Gökte uçar yerde akarım
Bir gram gerçek için
Tonlarca mermi yakarım
Elim boş dönerim sonunda
Yorgun bitkin perişan

Vurabildiğim gerçekleri
Ekip biçerim toprağımda
Sonra kollarımı sıvayıp
Koyulurum daha zor bir işe
Seçerim güzelini çirkinini
Ayırırım sağlamını çürüğünden
Dizerim tezgâhımın üstüne

Sıra gelmiştir artık
En çileli en karışık işe
Gerçeğe düş katarım biraz
Duygu emziririm düşünceye
Şimdi soracaksınız belki
Hangi gerçek hangi düşü koklar
Nasıl emer duyguyu düşünce
İnanın ben de sorarım bunu
Yıllardır kendi kendime

Neyse uzatmayayım
İnsan doğa kurt kuş böcek
Duygu düşünce sözcük imge
Renk koku ışık nakış ses
Mayalanır şiir mahzenimde
Acıtatlı umut ağıt kahkaha
Biraz sabır bir damla öfke
Karıştırıp bütün bunları
Öğütürüm değirmenimde

Kırk elekten elerim unumu
Geçiririm kırk imbikten
Yoğururum halk leğeninde
Başlar sözcüklerin düğünü
Seven seveni alır koynuna
Evlenir duygu ile düşünce
Tandırım yalım yalım şimdi
Hamurum nakışlar içinde
Pişiririm ekmeğimi
Ben de pişerim içinde

HARİTADA DENİZE GİRİYORUM

Hem acılar eğitiyor
Hem türkü söylüyorum
Türkü mürkü bahane
Aslında bir yapının
Temelini atıyorum

Tuğlam pişmemiş daha
Demirim yok çimentom yok
Kumu kirecim hazır değil
Bu yapı ne zaman biter
Kaçıncı katta bulurum güzeli
Belli değil

Bir yağmur bulutunu
Elime alıp kokluyorum
Bulut mulut bahane
Aslında bir şiirin
Temelini atıyorum

İlk dizeyi yazıyorum
Kan ter içinde kalemim
Kimseye göstermeden
Haritada denize giriyorum
Ne zaman çıkarım bilmem
Hangi kıyıda bulurum güzeli
Belli değil

Boğazıma doluyor
Sözcükler şiir molekülleri
Yarı yoldan geri dönüyorum
Tatlı mı ekşi mi deniz
Rengi sarı mı pembe mi
Korsan beye sorun onu
Vallahi ben bilmiyorum

Nerde bir çirkin görsem
Başımı önüme eğiyorum
Kıpkırmızı oluyor şiirlerim
Utancımdan ölüyorum
Ben ne zaman dirilirim
Korsan bey ne zaman ölür
Belli değil

Hem kentte oturuyor
Hem yalan söylüyorum
Bozuk çıkıyor fotoğrafım
Korsan beyin ölü töreninde
Gülerken yakalanıyor şiirlerim
Ben başarıyla somurtuyorum

KOLAY DEĞİL

Üzülme bu da geçer
Çocukluk arkadaşım ağaç
Bu yorgun yaprakları
Döker kurtulursun
Kolay mı bozkırda ağaç olmak
Bir fidanda buluşalım
Süt kardeşim ağaç

İşte burnu havada
Kendini beğenmiş bir kent
Çiğnemeden yutuyor seni
Bozkırdaşım ozan
Bir türküde buluşalım
Kavalını ağlatmadan
Yedi gözü yedi çeşme

Anan bacın soğuk sana
Emmin dayın tuzak niçin
Başını yastığa koyunca
Bulursun belki düşün
Sırtlan gibi saldırır gerçekler
Ayaklar altında kalır düşün
Düş görmek kolay mı ki
Kolay mı topsuz tüfeksiz
Gerçeğin kanına girmek

Gurbette sıladır sana
Sılada gurbet şiir
Karşınızda hazır bulduğunuz
Şu baharı şu bahçeye
Getirmek kolay mı ki
Hem ağaç olmak hem kuş
Uykusunu incitmeden
Kolay mı güzelin düşüne girmek

Bir yangından bir yangına
Sürgünüm hep
Önünüzde hazır bulduğunuz
Şu güneşi şu sofraya
Getirmek kolay mı ki
Hem sevgi olmak hem ekmek
Bir damla kan dökmeden
Kolay mı şiirin kalesine girmek

YEDİ CANLI

Ardına bakmaz şiir
Çirkini ağlatır hep
Güzeli güldürür
Yakar içimizdeki ışıkları
Karanlığı söndürür

Uyuklamaz şiir
Alacakaranlıkta
Saklambaç oynamaz hiç
Sevdamızı uyandırır
İşte İblis işte Şeytan
Şiiri kim kandırır

El öpmeyi bilmez şiir
Ötmez kimsenin kapısında
Oturup ağlamaz hiç
Beynimizi güldürür
İşte cadı işte kazan
Şiiri kim döndürür

Yaşlanmaz şiir
Saçları ağarmaz hiç
Giysileri eskimez solmaz
Çamaşırı kirlenmez bizim gibi
Gene de iki günde bir
Üstünü değiştirir
Tazeler kendi kendini

— Şiir yedi canlı — der Neruda
Ben derim yetmiş
Görünmüyorsa ortalarda
Öldü sanmayın onu
Belki siz görmüyorsunuz
Belki bir yere gitmiş

İşte öcü işte hortlak
Şiiri kim korkutur
Her yokuşu çıkar şiir
Hiç tutulmaz dizleri
İşte güzelin geçtiği yollar
İşte gönlümdeki ayak izleri

ORTADOĞU'DA VAR BİR EBU HASAN

BÜYÜK SÜREÇ

milyonlarca milyonlarca yıl önce
karışık karmaşık uzun bir söylence
evren boşluk güneş yalım yumak
ateş soğuma buruşma kabuk kırışma
dağ tepe vadi yuvarlak dünya

ısı ışık buğu boşluk soğuk hava
bulut yağmur ırmak göl deniz
süreç oluşum değişim dönüşüm
ısı ışık amino asit canlı hücre
bitki hayvan evrim devrim insan

in mağara kovuk insan çıplak
gündüz güneş gece yıldız ay
soğuk karanlık bataklık orman
gök gürültü şimşek yıldırım
şaşkı korku ürkü doğa düşman

insan çıplak ilkel ürkek yaban
kaba taş/ yontma taş/ balta silah
av et kemik deri mamut gergedan
yer tanrı/ gök tanrı/ ırmak tanrı
yontu resim dans sunak kurban

yıldırım çakmaktaşı kıvılcım ateş
kara duman/ kırmızı yalım/ köz cız
korku coşku şaşkı sevinç bayram
ateş besin av kebap koku duman
kil çanak çömlek testi tablet

bakır tunç demir bıçak balta
saban toprak tohum yulaf arpa
yemek çanak tencere kavurma
et protein kas kafa doku beyin
sayı ölçüt artı papirüs yazı

çoban sürü otlak aşiret göçebe
ok yay vur kır baskı yağma
toprak tarım ürün değer para
tahıl su dolap değirmen un ekmek
çadır köy kent devlet mülkiyet

tekerlek kağnı öküz at araba
pamuk iplik çıkrık tezgâh bez
sal kayık gemi yelken pusula
insan sürü kırbaç zincir köle
derebeyi şato zırh kılıç kalkan
barut top tüfek kale toz duman

akdeniz gemi ticaret korsan köle
isa muhammed tek tanrı incil kur'an
ingizisyon çarmıh işkence zindan
ışık devrim inanç cami kilise
bilim sanat reform rönesans felsefe

kral tanrı padişah saray sultan
taç taht altın gümüş ırmak bal
kadın taze harem ağıl keçi teke
şiir şarap ayışığı havuz sandal
sanat kaş göz ağız diş dudak nokta

kâğıt mürekkep kitap baskı makine
bilim sanat felsefe bilinç beyin
uyanış direniş darağacı giyotin
adalet eşitlik devrim ışık insan
yurt ulus bayrak özgürlük burjuva

altın gümüş kalay fildişi afrika
ipek karanfil tarçın bahar asya
doğu cennet düş masal söylence
petrol bal endüstri pazar sömürge
batı kurşun kırbaç arap zincir köle

gaz buğu silindir otomobil tren
telefon telgraf atom elektrik
televizyon bilgisayar sibernetik
denizaltı uçak füze uzay uydu ay
atom uranyum hidrojen nötron

insan plastik/ ekmek yapay/aş yapay
çiçek yapay/ arı yapay/bal yapay
git hız/ gel hız/ otur kalk hız
bir bilgisayarla evlenmiş
dudakları uranyum kokan kız
kim bilir ne doğuracak yakında
enişteniz bir bildiri yayınlasa

ORTADOĞU'DA VAR BİR EBU HASAN

zıbın fes sarık kefiye agel
ya leyli ya ayni ya gazel
çöl kum et-ayak köz crz
ya hecin ya sabır ya deve

hava sıcak sıcak sıcak
üflesem üfürüğüm yanacak

düş vaha serap cennet yayla
çayır çimen ağaç çiçek doğa
ak ya ırmak es ya meltem
serinle ya ebu hasan

gölge serin serin serin
düşüm renkli uykum derin

ebu hasan'ın kuyuları var
kuyularda petrolleri var
şorrr şorrr diye fışkırır
petrolleri ebu hasan'ın

kadın çarşaf altın Swiss Bank
başta agel ayakta Kadillak

batı ekin sanat düşün bilim
ölçü tartı gözlem deney devrim
felsefe tümevarım tümdengelim
doğu masal şehzade halı kilim

kadın şarap göbek fincan
buyur iç ya ebu hasan

çöl petrol yeryağı gökbalı
akaryakıt akaraltın boru kuyu
enerji üretim tüketim fabrika
ulaşım dolaşım dağıtım taşıma

beleş otlak tatlı pazar
bakışların oruç bozar

çöl cami minare ulusal ezan
petrol uludur petrol uludur
emek değer fiyat sömürü zam
yardım bukağı ulusal kelepçe
diplomat hokkabaz uyan sunam

acı otlak nazlı pazar
bakışların barış bozar

demeç soğuk savaş sıcak şaka
yoklaşma koklaşma sözleşme
imzala ya ebu hasan
ekselans vartvurt mister cırtvırt
dedi ki / dedi ki / dedi ki

arkanız uçurum önünüz tuzak
öcü sizi hamm diye yutacak

ekselans vartvurt mister cırtvırt
dedi ki/dedi ki/dedi ki
haydin savaşa haydin savaşa
hızlı ölün hızlı öldürün
zamanımız yok yavaşa
hava sıcak sıcak sıcak
üflesem demokrasi tutuşacak
söndür ya ebu hasan

doğu pazar bekçi bakkal
batı fabrika üretim anamal
emek çelişki ateş barut ajan
savaş tufan deprem karnaval

yerler kav gökler çakmak
çaksam uygarlık tutuşacak

savaş tank demir-fil panik pan
fizik kimya atom bilimsel şaka
ceset ceset kömür kül gözyaşı kan
ya ayni ya veyli ya Guernica

karın barsak kafa kol bacak
yarın hava güzel olacak
inan ya ebu hasan

AŞKOLSUN YA SALİH

Dün gece aç yattı Salih
Yılan soktu uykusunu
Herkesten geç yattı Salih
Düşünde öldü ne güzel
Derin bir oh çekti Salih
Göbek attı sevincinden

Kıyamet kopsa da dedi
Hemen gitsem cennete
Kıyamet koptu ne güzel
Bütün ölüler dirildi
Toplandılar mahşer yerine
Baktı ki herkesin adı Salih
Şaşakaldı bizim Salih

Sırat köprüsü kuruldu
Cehennemin üstüne
Kıldan ince kılıçtan keskin
Yetmiş bin yıl yokuş
Yetmiş bin yıl iniş
Yetmiş bin yıl düz
Bir daha şaşırdı Salih
Bin pişman öldüğüne
Ne ile geçsin Sıratı
Nasıl gitsin cennete

Önündeki ak koyuna
Bin ya Salih dedi bir ses
Bindi bizim Salih
Yum gözlerini ya Salih
Yumdu Salih
Aç gözlerini ya Salih
Açınca gözlerini
Kendini cennette buldu Salih

Büyük bir sofra kuruldu
Tuba ağacının gölgesinde
Buyur ya Salih dedi bir ses
Buyurdu bizim Salih
Ballı ballı meyveler
Kızarmış kuş etleri
Tepsi tepsi geldi önüne
Ye ya Salih dedi bir ses
Yedi Salih/ yedi Salih/ Yedi Salih
Süt içti kaymak içti
Bal içti Salih

el değmemiş Huri kızları
Ak tenli ince belli bakireler
Hepsi bir yaşta bir boyda
Ballı sesleriyle seslendiler
Kucakla bizi ya Salih
Kucakladı Salih
Götür sedirin üstüne
Götürdü Salih
Soy bizi ya Salih
Soydu bizim Salih

Bu ne uzun yolculuk
Bir gidiş gittin ya Salih
Aylar geçti yıllar geçti dönmedin
Aşkolsun ya Salih

ÇÖL BAHÇIVANI

Nice bin deve yılı
Uzatırsın ellerini
Düşündeki gerçeğe
Tutamazsın bahçıvan
Bakarsın nice bin göz
Karanlığı göremezsin
Kıllı ayaklarını
Sayamazsın bahçıvan

Bir gider beş durur deve
Kancık bir çöl ortasında
Kumlara gömülür zaman
Kan yağmurları altında
Kulakların çınlasın
Gülibikli ak horoz
Gökler bıçağın altında

Nice bin deve yılı
Beklersin de bahçıvan
Yeşermez çürük tohum
Kaşınır uyuz toprak
Kurumuş kuş sesleri
Batar sarı yapraklara
Uyur kazma uyur kürek
Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Ağlarsın bahçıvan

Sen uyandığın zaman
Günde kaç göz açılır
Sen gülerken kim bilir
Kaç yüz güler yüzünde
Dinlenir nice bin baş
Ağrılar çiçek açar
Sevgilinin dizinde

Sen bu kavala
Yeni bir delik açınca
Dünyayı dolaşır sesin
Fa'ilâtün fa'ilâtün fa'ilün
Yüzün kızarsın karanlık
Gökler horozun ağzında

ÇÖL ÇETELERİ

Dağ burası
Yüreğinizin yontusu
Özgür özgürlük
Omzunuzda tüfeğiniz
Başınızda ak saçınız
Kara sevdanız

Çöl burası
Yalnızlığın yontusu
Yan yatmış yükseklik
Omzunuzda öfkeniz
Gök gürültünüz
Şimşeğiniz

Meydan burası
Kavganızın yontusu
Lekesiz yiğitlik
Omzunuzda inancınız
Anamız bacınız
Savaş ortağınız
Barış tacınız

Kent burası
Kaypaklığın yontusu
Süslenmiş çirkinlik
Beton saraylarınız
Plastik sevgiliniz

Yurt burası
Al kanınızın yontusu
Tırısa kalkmış direnç
Yaratmış kendi kendini
Güzeller güzeli toprak
Beğenmemiş
Yeniden yaratmış

TALİM DÜDÜKLERİ

Kokladı sarı bir yaprağı
Scrardı üşüdü yel
Sürtündü bir bayrağa
Yürüdü ordular
Kükredi Ortadoğu'da kan

Bu ne bu
Dişleri dökülmüş bir tüfek
Pas kuşları tünemiş içine
Gözlerinde ölüm korkusu
Unutulmuş tarihin omzunda
Aptal tüfek

Bu kim bu
Savaş bittikten sonra
Vurulmuş bir asker
Yatmış tüfeğinin dizine
Yarası hiç kapanmaz
Tükenmez uykusu

Kapılar kapanır akşamları
Duvarlar kalınlaşır müzede
Bir generalin çene kemikleri
Komut verir öteki kemiklere
Yürütür onları üçer üçer
Kalbura çevirir barışı
Generalin talim düdükleri

sabah günün ön kapısı
Arka kapısı akşam
Al bu anahtar senin olsun
Kucakla öp gök bacımızı
Mavi bal sürsün ekmeğine
Yıkansın bu kanlı gömlek
Ötmesin talim düdükleri

TUBA

Ben halk bahçesinde
Uykusuz bir Kavağım
Geceleri balta girer düşüme
Toplar tüfekler bombalar
İnsan ölüleri girer
Uyumaya korkarım

Ben altın bir saksıda
Çok yorgun bir Çınarım
Bir çirkin oturur gölgemde
Dallarımı kuşlar konmaz
Sararmadan dökülür
Körpecik yapraklarım

Ben Ortadoğu'da
Yediveren bir Hurmayım
Bir sömürgen oturur gölgemde
Köküm sızlar gövdem sancır
Çiçeklerim kokar leş gibi
Meyvelerim kurtlanır acır

Ben Anadolu'da
Sevda yüklü bir Asmayım
Bir güzel geçer yanımdan
Başım döner gözüm kamaşır
Köküm halk toprağında
Kanım dünyayı dolaşır

Ben sevgi bahçesinde
Çok büyük bir Tubayım
İsa da sığar gölgeme
Muhammed de sığar
Buyurun oturun bayım

ORTADOĞULU KADIN

Döşeğim kum
Kovam kavga
Çöl evim
Gündüz küçülür
Gece büyür dölevim

Sen yerüstünde
Bir oğlumu kurşunlarken
Yeraltında bin oğlana
Gebe kaldım ben
Canımdan can verdim onlara
Beden verdim bedenimden

Yaşamak güzel
Dünya büyük
Yok yurdum
Sen yerüstünde
Kocamı bombalarken
Ben yeraltında
Bin koca doğurdum

İnsan güzel
İnsan çirkin
İnsan tuzak insana
Yok güvenim
Akşam küçülür
Sabah büyür yüreğim

Sırtımda kurşun
Karnımda çocuk ölüleri
Mendilim gözyaşı
Gömleğim kan
Bu mu yarattığın uygarlık
Ey insan

ORTADOĞULU ÇOCUK

Ekmeğin küf senin
Ortadoğulu çocuk
Suyun sası
Denizine işemiş
Sömürgeci donanması
Adına bilim demiş

Gözlerin yeşil senin
Saçların sarı
Yurdunu yuvanı yemiş
Sömürgeci canavarı
Adına uygarlık demiş

Ya sana ne oluyor
Ortadoğulu kavak
Her yaprağın bir düşünce
Esmiyor başında yel
Ötmüyor dalında serçe
Adına özgürlük demiş

Kül çığlıkları geliyor
Yanmış yıkılmış evlerden
Şiirimi önüme eğiyorum
Bilgin amca görmüyor
Kendini işine vermiş

Anladın mı güzel çocuk
Sen doğmadan bin yıl önce
Azığını kimler yemiş
Öğrenmeden gitme sakın
Barbarlığın adı neymiş

AZRAİL'İN İSTİFA DİLEKÇESİ

Kaşığı tutsam
Çığlık oluyor elimde
Ekmeği tutsam çığlık
Su içsem çığlık içiyorum
Uyusam düşlerime doluyor
Uyansam sabahım çığlık

Üşüyorum Tanrım
Gece gündüz üşüyorum
Kış yaz soğukta sıcakta
İnce giysem kalın giysem
Durmadan üşüyorum Tanrım
Yüreğim buz bağlamış
Cehennemde üşüyorum

Aldığım canlar kovalıyor beni
Döktüğüm kanlar kovalıyor
Anaların bacıların gözyaşları
Durmadan kovalıyor beni
Durmadan kaçıyorum Tanrım
Kurtulamıyorum

Kırk başlı bir yılanım
Sokuyorum kendi kendimi
Öldüremiyorum Tanrım
Hem leşim hem kargayım
Yiyorum kendi kendimi
Durmadan yiyorum Tanrım
Bitiremiyorum

Aldığım canlar kovalıyor beni
Döktüğüm kanlar kovalıyor
Durmadan kaçıyorum
Beni bu görevden bağışla Tanrım
Yapamıyorum

İNSANDAN İNSANA

Ayrıysa da bayraklarımız
Yurtlarımız birbirinden
Uzaksa da çok
Yakın olalım biz
Yakın kalalım hep

Ayrıysa da dillerimiz
Aynı türküyü söyleriz

Başkaysa da derilerimizin rengi
Ana-babalarımız
Yabancıysa da birbirine
Kardeş olalım biz
Kardeş kalalım hep

Ayrıysa da sofralarımız
Aynı ekmeği paylaşırız

Bir savaş ağası
Hiç umulmadık bir anda
Düşman eder bizi bize
Savaştırırsa eğer
Barış olalım biz
Barış kalalım hep

Ayrı'ysa da gözlerimiz
Aynı acıyı ağlarız

Evrensel bir gül yolladım
Bir türkü kan değmemiş
Üniformasız bir selam
İnsandan insana
Alırsa da sağ olsun
Almaz sa da

Ayrıysa da yüzlerimiz
Aynı sevinci güleriz

DERSİMİZ BAĞIMSIZLIK

GÜZEL ANKARA

1

Angora Engürü Ankura Ankara
Hatti Hattuş Hitit Hattuşaş
Alacahöyük Kültepe Kızılırmak
Kayseri Boğazköy Hattuş Hattuşaş

Kil toprak kerpiç tablet tuğla
Çanak çömlek resimyazı çiviyazı
Ekin uygarlık höyük oyuk mağara
Tanrı tanrıça yontu resim kabartma

Hatti öğretmen Hitit öğrenci
Bozkır bitki hayvan insan kavga
Tarih uygarlık usta çırak kalfa
Doğa insan karanlık beyin çıra

Konya Kayseri Engürü Kapadokya
Hatti Hattuş Hattuşaş kral Labarna
Hattuş Hattuşil Murşil Şuppiluliuma
Savaş Mısır Kargamış Kadeş Amik Halpa

2

Hatti Hitit Firigya Lidya Med
Pers Galat Bizans Roma Selçuk sel
Bursa Söğüt Sakarya Osmanlı Osman
İstanbul Başken Padişah Sultan

Halife Padişah Saray Sultan cariye
Han hamam köprü kemer hisar kale
Cami çeşme mimar medrese minare
Ordu paşa paşa/ Padişahım çok yaşa

Şiir şarkı gazel mesnevi kaside
Fâ'ilâtün fâilâtün mefa'îlün çöl deve
Ayışığı kadın şarap dünya serap düş
Kokla gül/ sev güzel / yap cümbüş

Batı rönesans düşünce ışık şimşek
Gaz buhar silindir tekerlek kanat
Top tüfek sömürge ordu rap rap rap
Fabrika üretim sömürge pazar savaş

3

Anadolu dilim dilim parça parça
İngiliz Fransız Yunan munan
Emperyalizm Osmanlı lokma lokma
Kemal Paşa 19 Mayıs dağlar duman

Sivas Erzurum Sivas yemin karar
Bağımsızlık egemenlik özgürlük
Elif Emine kağnı mermi sopa tüfek
Halk direnç ateş barut cehennem

Önde emperyalizm arkada halk
Kaç kovala/ kaç kovala/ kaç kovala
İnönü 30 Ağustos Dumlupınar sakarya
Sabah güneş utku barış Lozan

Ankara Başkent 29 Ekim Cumhuriyet
Yurtta Barış dünyada barış bayram
Atatürk devrim devrim devrim halk
Efendimiz köylüdür efendiler

4

«Atatürk'ü ölmüş derler»
Mermer yapı yontu Anıtkabir Ankara
Çiçek çelenk bayrak saygı ağıt yas
Saç sarı/ göz yeşil/ kas kara

Parlamento çok parti çok padişah
27 Mayıs 12 Mart darağacı idam
Adalet eşitlik özgürlük kalkınma
Ayağında kundura/geliyor dura dura

Seçim parti tarpi tarip tirpa
Ya herru ya merru gelin kaynana
Batı beyin sibernetik ışın uzay
Sen at ha/ tut ha/ uyu ha/ uyut ha

Anarşi ya herru ya merru okul sokak
kalabalık dinamit bomba tüfek tarak
Ölüler ölüler nişanlı ablalar abiler
Yanaklı gül oya/ öpmedim doya doya

DERSİMİZ BAĞIMSIZLIK

Benim ışığım
Halk ışığı efendiler
Sevginin büyük ışığı
İçinize akmamışsa eğer
Yıkanmamışsa yürekleriniz
Mutluluğun kapıları
Kapanmışsa halkın yüzüne
Karşıma nasıl çıkarsınız
Ne yüzle bakarsınız yüzüme

Bir sabah
Hiç ummadığınız bir sabah
Kucağımda binlerce güneş
Kapınızı vuracağım
Tarihin kulakları çınlayacak

Benim yolum
Bilim yolu efendiler
Evrimlerin devrimlerin yolu
Ayaklarınız alışmamışsa eğer
Uygarlığın kapıları
Kapanmışsa yüzünüze
Nasıl varacaksınız nasıl
Benim gösterdiğim yere

Bir sabah
Hiç ummadığınız bir sabah
Kucağımda binlerce güneş
Kapınızı vuracağım
Duran saatlerin ibresi
Dönmeye başlayacak

Benim halkım
Barışın özgürlüğün anası
Tohumla süt kardeş
Toprakla yaşıt sevdası
Sopasıyla ordular kovalamış
Cepheler yarmış kağnısıyla
Büyüdükçe güzelleşmiş kavgası
Destan olmuş efendiler

Bir sabah
Hiç ummadığınız bir sabah
Kucağımda binlerce güneş
Kapınızı vuracağım
Üreten yaratan halkın yüzü
Gülmeye başlayacak

Ben ulusumun halkının oğlu
Mustafa Kemal Atatürk
Savaşta asker barışta öğretmen
Okulumuz halk okulu
Dersimiz bağımsızlık efendiler
En güzel dersimizdir bağımsızlık
Anladık mı efendiler

BOMBACI

Yurtta barış
Dünyada barış der Ata
Bombacı duymaz belki
Sevginin yanında bombacı kim
Bomba ne ki

Bom bom bombacı
Gel yapma bu bombayı

Savaş kirli savaş pis
Öyle azgın öyle çirkin
Deliler güler belki
Savaşın yanında
Delilik ne ki

Bom bom bombacı
Patlatma bu bombayı

Halk güzeldir
Halk büyüktür der Ata
Padişah görmez belki
Halkın yanında kıral kim
Padişah ne ki

Taht yaptırmış altından
Çekiverin altından

Sen Anadolu'da
Görmüş geçirmiş bir halksın
Düşmanın askerleri kurşundan
Tüfekleri demir belki
İnancın yanında
Top tüfek ne ki

Tak tuk tüfekçi
Yapma bu tüfekleri

Yurtta barış
Dünyada barış der Ata
Bombacı anlamaz belki
Ver elini insan kardeşim
Bir benim çağırmamla
Barış gelmez ki

Uy uy uygarlık
Yıkma kendi kendini

2

Önce parmağımı kaptı
Sonra elimi tarih
Arkasından kolum gitti
Kolumu kurtarırken
Gövdemi yutuverdi
Sabırsıza bakın siz

Tarih okyanustan derin
Depremden delicedir
Dedem merhum böyle dermiş

Yıktı sarayımı köşkümü
Soysuza bakın siz
Bağırdım çağırdım duymadı
Soğıra bakın siz
Yalvardım yakardım boşuna
Dinsize bakın siz
Bakmadı gözümün yaşına

Saltanat baldan tatlı
Baldırandan zehircedir
Babam merhum böyle dermiş

Aldı başımdan tacımı
Aldı da atıverdi
Densize bakın siz
Götürdü pitpazarına
Donsuza bakın siz
Ucuza satıverdi
Züğürde bakın siz

Tarih metresimden oynak
Kısrağımdan delicedir
Amcam merhum böyle dermiş

Denize mi batsam göğe mi
Yıldızlardan balıklardan önce
Arar bulur beni tarih
Kadınlar çıplak sesle
Şarkı söylerken yatağımda
Çeker kulağımı tarih
Utanmaza bakın siz

Tarih sarayımdan temiz
Çöplüğümden kirlicedir
Ben merhum böyle dermişim

1

Giriş :

Bahar kapıya dayandı
Açsan olmaz yeğenim
Açmasan hiç olmaz

Yağmur
Güneş
Yağmur
Güneş

Felek şu günlerde
Düşmanımı, toprak etmesin
Hele Ege'de yeğenim
Aydın'da Gökova'da İzmir'de
Kösnüsen söz olur
Kösnümemek günah be

Isı Işık
Hava su
Isı Işık
Hava su

Felek şu günlerde
Düşmanımı tohum etmesin
Hele Güneyde yeğenim
Adana'da Maraş'ta Antep'te
Çimlensen suç olur
Çimlenmemek ceza be

Yağmur
Güneş
Yağmur
Güneş

Felek şu günlerde
Düşmanımı ağaç etmesin
Hele Akdeniz'de yeğenim
Hatay'da Antalya'da Mersin'de
Çıldırsan söz olur
Çıldırmamak ayıp be

Ayrılık ölüm
Sıla gurbet
Ayrılık ölüm
Sıla gurbet

Felek şu günlerde
Düşmanımı ozan etmesin
Hele Anadolu'da yeğenim
Ağlasan gören olur
Ağlamamak zor bize

Ağaç çiçek
Ekin bereket
Doğa cennet
Tatlı yalan
Acı gerçek

Yurdumuz bir güzel
Bir güzel yeğenim
Toprağımız bir gebe
Yer güleç gök güleç
Sevsen söz olur yeğenim
Sevmemek ceza bize

Yoklama

Şimdi söyle bakalım
Gül yerine Mark koklayan yeğenim
Mutluluk hangi gezegende
Orada da insanlar
Acıkınca birbirini yerler mi

2

Uzaktan bakıp bakıp
Baş döndüren yüksekliğine
Selam durduğum dağlar
Acım büyük bilesiniz
Yakından bakınca gördüm ki
Tepe bile değilsiniz

Kişner dalgalarınız
At gibi atlar gibi
Dağdan dağa atlar gibi
Atlar dalgalarınız
Büyük ırmaklar
Uzaktan okyanus gibisiniz
Kıyınıza varınca gördüm ki
Dere bile değilsiniz

ÇİÇEKLEME

Antakya'da
Asi kenarında şimdi
Kızlar çiçek suluyor
Yel estikçe çiçekler kız
Kızlar çiçek oluyor
Ben bu şiiri yazarken
Kalemime kuşlar konuyor

Ankara Kızılay'da şimdi
Çocuklar çiçek satıyor
Buruşmuş çiçek gibi boyunları
Gözümüzün içine bakıyor
Bir tane almadan geçmeyin
Küçülmüş gözlerine güneş
Kızarmış şiş gibi batıyor

Anadolu'da şimdi
Kadınlar kilim dokuyor
Gözleri menekşe tarlası
Sesleri tarakta iplik
Nakışları türkü yapıyor
Türküleri nakış mekik

Almanya'da fabrika bacaları
Gece gündüz tütüyor
Paydos zili çalınca
Almanca açıyor çiçekler
«Kuşlar Almanca ötüyor»
Almanya'da fabrikalar
İnsanı çiğnemeden yutuyor

Dünyada şimdi
İnsanlar uygarlaşmış
Birbirini uygarca sokuyor
Casuslarla bilginler
Geç yatıp erken kalkıyor
Dünyadan habersiz çocuklar
Kolkola ip atlıyor

Ortadoğu'da şimdi
Saatine bakıyor bir gerilla
Kan tere batmış bir tiren
Öksüre öksüre perona giriyor
İçinde ne var ne yok
Koyanlardan başkası bilmiyor
Üç yaşlarında bir çocuk
Babasının kopmuş kolu
Kesilmiş bacağıyla oynuyor

Güleç yüzle başlayan bu şiir
Niçin somurtarak bitiyor
Dünyanın öbür ucunda
Bir çocuk ağlasa hafiften
Anasından önce şiir işitiyor
Böyle havalarda şiir
Beni bile dinlemiyor

İBOLAR

İbo seni
Takır takır vurdular
Süslü bir tabuta koyup
Önünde saygı durdular

Sövdüler kahpe kurşuna
Köpürdüler taştılar
Tel çektiler anacığına
Acısını paylaştılar

İbo seni
Takır takır vurdular
Onlar da senin gibi
Birer İbo'ydular

Sessiz sözsüz yazısız
Kuru bir ağıt yaktı
İbo'nun anası
Suskunluğu dağları deliyor
Acılar üretiyor acısı

İbo seni
Takır takır vurdular
Onlar da senin gibi
Birer İbo'ydular

GERÇEĞE YALAN KATMIŞLAR

Baka baka
Hem gözleri eskimiş
Hem aşınmış yollar
Bakıla bakıla

Ateş almış uça uça
Kuşların kanatları
Bölünmüş gökler
İkiye ortasından
Uçula uçula

Duruyor yan yana
Aynı renkte iki korku
Zorla koparılmış gibi
Bir ölünün yüzünden
İki sarı korku

Öfkeden çiçek yapmışlar
Sevgi diye koklatmışlar
İşte ben o çocuğun
Ağlayan gözleriyim
Ayrı düşmüşüm
Gülerkenki yüzünden

Gerçeğe yalan katmışlar
Geceleri uzatmışlar
Unutma onu güzel çocuk
Kimi olacak
Aydınlığı

YOK'LAMA

Yollar kısa
Yollar dikensiz
İniş yok yokuş yok
Yollar dümdüz
Ayakların yok

Yapışık sırtına
Bir eski zaman göğü
Nere gitsen seninle
İçi basa basa korku dolu
Sevdaların yok

Sabah çok yakın
Sabah daha şuracıkta
Dünyamız gıcır gıcır
Çocuklar sevilgen
Kadınlar ince belli
Kolların yok

Çürük bir sesle
Kişner kulağına
Bir eski zaman atı
Gözleri çumçukur
Basa basa uyku dolu

İki elimle araladım
Sigara dumanlarını
Bir Antakya kahvesinde
Görmeye çalıştım seni
Ele güne karşı
Gözlerin yok

Yıkanmış şiir
Eritilmiş uygarlık
Irmaklar cumhuriyeti
Papatya gibi açmış sözcükler
Yer ayna gök ayna
İçinde yüzün yok

EFENDİ

Hem uykusunu uyudu
Hem düşündü düşünde
Yarın on tane işi var
Hepsi birbirinden ivedi
Hepsi birbirinden önce

Eşek semerini yitirmiş
Kırılmış kazmanın sapı
Kök sökülmeyi
Kömür yakılmayı bekler
Ekinler kuruyakalmış
Doğurmamış inekler

Hem uykusunu uyudu
Hem çalıştı düşünde
Yatağında döndü durdu
Uyandı yorgun bitkin
Uykusu yamuk yumuk
Sırtı kan ter içinde

Gözlerini açıp da
Bakınca ne mi gördü
Ne görecek Efendi
On işi yirmiye çıkmış
Gene susamış kıraç tarla
Çocuklar gene acıkmış

Büyük avrat sizlere ömür
Başın sağ olsun Efendi
Küçüğü hastalanmış
Geçmiş olsun Efendi
Büyük oğlan Almanya'da
Gelin başkasına kaçmış
Ahlak bozuk Efendi
Küçük oğlan aranıyor
Ortancası tutuklanmış
Tanrı kurtarsın Efendi

Sen cennetliksin Efendi
Yerin şimdiden ayrılmış
Hiç belli olmaz gene de
Bakarsın ulu Tanrı
Ufak bir yanlışlık yapmış
Tanrının salih kulu
Bir sen değilsin Efendi

Senin günlerin bir karış
Gecelerin yıl Efendi
Dokunduğun Hint kumaşı
Giydiğin çul Efendi
Efendilik zorsa eğer
Tut kaçanı vur uçanı
Efendilikten kurtul Efendi

BOZ UYKU

Bozkırda boz bir dere
Kurumuş bir boz yılan
Yapışmış yere
Boz yılanın başucunda
Uyuyor boz bir kertenkele

Bozkırda bir boz alıç
Gömüt taşı gibi durur
Çakılmış karanlığa
Çiçekleri acı meyvesi kekre
Yaprakları uyuşuk ürkek
Dalları hem yaş hem kuru
Bin yıldır uyur alıç ağacı
Gözlerindeki uykuyu

Derken efendime söyleyim
Karakış çullandı mı üstümüze
Beton gibi dondu mu karanlık
İsmail amcamız da içinde
Hey Tanrım şu işe bak sen
Havada kalmış kaşık tutan eli
Siresil(*) yiyordu az önce

Ben Yalazlı Boz Emine
Yalnayak düştüm yollara
Yoldum saçımı dövdüm dizimi
Saydım ağladım saydım ağladım
Daha çok ağlardım ya
Ezberimde ağıt kalmadı
Sövdüm mavi göğe yeşil ovaya
Ak kâğıda kara yazıya tükürdüm
Hey Tanrım boz Tanrım
Sen olsaydın ne yapardın

(*) Ayran katılmış yağsız aş.

Öptükçe güzelleşirmiş sevgili
Beyin düşündükçe büyürmüş
Biz ne bilek hey Tanrım
Kimseler söylemedi bize
Sonra baktım ağlamanın ötesi yok
Bir leğen hamur yoğurdum
Ekmek pişirdim yedi renkli
Sevgiler koydum içine

ZEKİYE'NİN YAŞAMI EKRANA GELİYOR

Bir damla eşitlik için
Dağları deldin demek
Ne günlere kaldık diyor
Kazaklar kralı Tarih dede
Hurşid'in kaçta kaçı şirin
Başka bir şeyim yok verecek
Aferin kızım Zekiye

Ne hakları ne hakları
Ülkemizde kadın hakları
Daha daha ne hakları
Evrensel insan hakları
Bitki böcek hakları
Başka sözüm yok diyecek
Çok yaşa kızım Zekiye

Şu gülüşün var ya
Şu kaşların şu gözlerin
Yüzünde top tüfek
Bu gidişle kim bilir
Günde kaç kişi öldürecek
Barışsever bir beyefendi
Seni bir altın saksıya
Çiçek diye dikecek

Kapı vuruluyor
Baksana kızım Zekiye
Efendim! Kimsiniz!
Siz misiniz Özgürlük Bey
Buyurun hoş geldiniz
Maskenizi alayım efendim
İçeri korkusuz giriniz

Sevdamızın duvarları demirden
Şu cebimden şu cebime
Kaç yılda gelebildiniz
Ağzınız eşitlik kokuyor
Ya öyle mi demek öyle
Biraz içmiş gibisiniz
Değil mi kızım Zekiye

Az önce anasıydı
Şimdi bacısı Bozkırın
Söğüdü mü tarasın
Kavağı mı emzirsin Zekiye
Kırk yaraya bir çimdik tuz
Kırk elinde kırk çakı
Bin yıldır savaşır da
Kazıyamaz saçlarına düşen akı
Öyle mi değil mi
Söylesene kızım Zekiye

İÇİNDEKİLER

SÖZCÜKLERİ EVLENDİRMEK

Sözcükleri Evlendirmek 9
Haritada Denize Giriyorum 13
Kolay Değil 17
Yedi Canlı 20

ORTADOĞU'DA VAR BİR EBU HASAN

Büyük Süreç 27
Ortadoğu'da Var Bir Ebu Hasan 34
Aşkolsun Ya Salih 44
Çöl Bahçıvanı 48
Çöl Çeteleri 51
Talim Düdükleri 54
Tuba 57
Ortadoğulu Kadın 60
Ortadoğulu Çocuk 62
Azrail'in İstifa Dilekçesi 64
İnsandan İnsana 67

DERSİMİZ BAĞIMSIZLIK

Güzel Ankara 73
Dersimiz Bağımsızlık 81

Bombacı 85
Dersimiz Tarih 2 88
Dersimiz Coğrafya 1 91
Dersimiz Coğrafya 2 95
Çiçekleme 96
İbolar 100
Gerçeğe Yalan Katmışlar 102
Yok'lama 104
Efendi 107
Boz Uyku 111
Zekiye'nin Yaşamı
Ekrana Geliyor 114

ORTADOĞU ŞİİRLERİ

ALİ YÜCE

Şiir

Yalnızlığın yontusu
Yan yatmış yükseklik
Omzunuzda öfkeniz
Gök gürültünüz
Şimşeğiniz

Meydan burası
Kavganızın yontusu
Lekesiz yiğitlik
Omzunuzda inancınız
Ananız bacınız
Savaş ortağınız
Barış tacınız

Bu kitap basılı fiyatının üzerinde satılamaz

200 Lira